

Verksamhetsberättelse 2011

Arbets- och miljömedicin

Innehållsförteckning

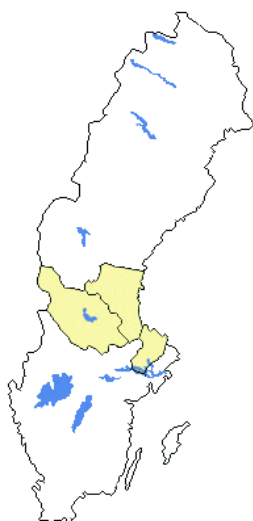
Inledning	1
1. Verksamhetens inriktning	2
2. Anställda	2
3. Ekonomi	2
4. Patientverksamheten	2
5. Miljömedicin	3
6. Undervisning, information och fortbildning	3-4
7. Forsknings- och utvecklingsprocessen	4
8. Uppdrag inom landsting, universitet eller externt för medarbetare på AMM	5
Bilaga 1 Anställda	
Bilaga 2 Budget	
Bilaga 3 Publikationer och rapporter	

Arbets- och miljömedicin (AMM 2011)

Arbets- och miljömedicin (AMM) vid Akademiska sjukhuset är landstingen i Dalarnas, Gävleborgs och Uppsala läns gemensamma resurs. Arbets- och miljömedicin utgör också en forskargrupp inom Institutionen för medicinska vetenskaper vid Uppsala universitet.

Dalarnas, Gävleborgs och Uppsala län utgör upptagningsområde för den arbetsmedicinska verksamheten. För den miljömedicinska verksamheten finns olika åtaganden i de tre länen. Uppsala har ett större miljömedicinsk uppdrag placerat hos AMM medan Gävleborg och Dalarna har en mindre del av sin miljömedicinska service från AMM.

Arbets- och miljömedicin är en egen administrativ enhet, med egen verksamhetschef och budget. Samverkansnämnden för Uppsala- och Örebroregionen fastlägger årligen genom rekommendation förslag till verksamhetens inriktning och omfattning.

Det åligger sedan Akademiska sjukhuset att genomföra verksamheten i enlighet med samverkansnämndens rekommendation. En ledningsgrupp finns för verksamheten med två representanter från vardera av de tre landstingen.

Sedan oktober 2011 har en ny enhet tillförts AMM ”Kompetenscentrum för arbetslivsinriktad rehabilitering – Arbetsrehab”. Denna enhet har direkta ekonomiska medel från Uppsala Läns Landsting och har en egen budget och ett eget resultatansvar. Enheten har även många externa uppdrag och är en av de få liknande enheter som finns i Sverige. Verksamhetsberättelsen för 2011 inkluderar inte denna enhet då samarbetet är så nystartat. Både AMM och Arbetsrehab ser dock mycket fram emot att få utbyta erfarenheter och berika varandras verksamheter då delar av våra grunduppgifter, att människor skall få vara i ett riskfritt och stimulerande arbete, är desamma.

Här finns vi:

Besök: Ulleråkersvägen 40, Uppsala

Post: Arbets- och miljömedicin
Akademiska sjukhuset
751 85 Uppsala

Telefon: 018 - 611 36 42 - 43

Fax: 018 - 51 99 78

E-post. amm uppsala@akademiska.se

Hemsida: www.amm uppsala.se

1. Verksamhetens inriktning

Uppdrag

Arbets- och miljömedicinens övergripande uppdrag är att utgöra ett kunskapscentrum och en expertfunktion för övriga aktörer i upptagningsområdet som arbetar med att förebygga sjukdom och dålig hälsa relaterat till arbetsliv och miljön inom- och utomhus. Verksamheten är i grunden medicinskt orienterad och bedriver kvalificerad

- riskbedömning,
- riskkontroll,
- patientutredning,
- information,
- utbildning,

Vision

Verksamheten vid Arbets- och miljömedicin har som övergripande vision att bidra till

- ett samhälle där hälsan stärks i en god omgivnings- och inomhusmiljö,
- en hållbar arbetshälsa hos individen, där arbetet främjar den goda hälsan och där dålig hälsa och sjukdom kan förebyggas.

2. Anställda

Inom landstingsverksamheten har under året totalt 27 personer varit anställda (en del på deltid). Medelåldern bland de anställda var 52 år. 11 personer var 60 år eller äldre 2011. Sjukfrånvaron har varit mycket låg och inga fall av långtidssjukfrånvaro har förekommit. Se bilaga 1.

3. Ekonomi

AMM finansieras via bidrag från de tre landstingen. Budgeten har under året varit i balans. Bilaga 2.

4. Patientverksamheten

Patientmottagning sker i Uppsala, Gävle och Falun. Under 2011 har 324

förstagångsbedömningar gjorts på AMM. 146 av dessa hos läkare, 87 hos yrkeshygieniker, 46 hos ergonom, 36 hos psykolog och 9 hos toxikolog. Handläggningstiden har generellt sett understigit 2 månader. Samtliga patienter får en remissbekräftelse direkt efter remissrond på enheten och därefter en besökstid inom maximalt en månad från remissens ankomst.

Remitterade patienter kan ofta ses som 'signalfall' avseende ohälsa för hela arbetsplatsen eller omgivande miljö. Detta kan resultera i en utökad utredning av arbetsmiljö- eller miljöförhållanden kring den remitterade patienten och inbegriper då ett större antal personer i omgivningen. Detta är en viktig del i ett aktivt och förebyggande arbetsmiljö- och miljöarbete.

Under 2011 har AMM fortsatt att ha kontakter med primärvård och sjukhusmottagningar för att erbjuda en möjlighet för dessa att diskutera frågor kring miljö- och arbetsmiljö i patientutredningar. Detta för att tydliggöra Arbets- och miljömedicins roll som remissinstans och sprida kunskap inom sjuk- och hälsovården om vår verksamhet.

Bedömning av arbetsförmåga är en väsentlig del i rehabiliteringskedjan och i ett aktivt arbete för att få människor tillbaka i arbete. Under året har AMM haft i uppdrag från Försäkringskassan att göra så kallad Teambaserade Medicinska Utredningar (TMU). 25 TMU-patienter har utretts på AMM under 2011.

Arbetet med att förfinna metoder för bedömning av arbetsförmåga har fortsatt. Kurser har drivits under rubriken "Krav och funktionsschema som ett instrument att bedöma arbetsförmåga".

Förebyggande arbete

Många av dagens och morgondagens hälsoproblem är kopplade till faktorer i vår omgivande miljö; såväl på arbetet som utanför. Enligt Hälso- och sjukvårdslagen har landstingen ett ansvar inte bara för att ge sjukvård, utan även för att verka för en god hälsa hos befolkningen. Arbets- och miljömedicinen är till sin natur förebyggande. Expertkunskap inom området utgör en viktig grund för olika aktörers verksamhet när det gäller rehabilitering och folkhälsoarbete. I det hälsofrämjande arbetet måste landstinget betona sin roll som kunskaps- och informationsspridare och samverka med samhällets övriga aktörer såsom universitet/högskolor, myndigheter, organisationer, företag och grupper. Merparten av den forskning som sker vid Arbets- och miljömedicin kan betecknas som förebyggande verksamhet och/eller gällande folkhälsofrågor.

Hösten 2010 erhöll Margareta Torgén och Greta Smedje ett treårigt nätverksanslag från Forskningsrådet för Arbetsliv och Socialvetenskap (FAS). Nätverket ska främja kunskaps- och metodutveckling inom företagshälsovårdens område och utgår från samtliga arbets- och miljömedicinska klinikerna i landet. Nätverket har i nuläget 15 medlemmar, 10 från de Arbets- och miljömedicinska klinikerna och 5 representanter från olika yrkesgrupper inom företagshälsovården. Nätverket har möten 2 ggr årligen där värdskapet cirkulerar mellan AMM-klinikerna. Nätverket har även startat en ny hemsida (www.fhv.nu) som administreras via AMM i Uppsala. Hemsidan är konstruerad ffa för att komma till nytta inom företagshälsovården med lättillgänglig information om utbildningar, metoder, vetenskaplig litteratur mm.

5. Miljömedicin

Delområdet miljömedicin har fokus på hälsa och miljöfaktorer i omgivningsmiljön. Under 2011 har vi liksom tidigare hanterat enskilda ärenden för individer och grupper. I samband med sådana ärenden har vi också upprepade gånger deltagit i träffar med allmänhet och brukare för att diskutera risker och svara på frågor om möjliga hälsoeffekter. Flera ärenden har också gällt mark som förorenats av tidigare verksamhet på platsen. AMM yttrar sig också vid miljöprovning av tillståndsärenden, som bedöms enligt Miljöbalken. Områden där vi bedrivit projekt har varit inomhusmiljö i skolor, daghem och bostäder inkl. äldreboenden. Ett projekt som följer upp cancer i befolkningen i områden som drabbades av radioaktivt nedfall från Tjernobylyolyckan 1986 har påbörjats under året. Hormonstörande kemikalier i omgivningsmiljön är ett annat område där AMM har en spetskompetens. Under året har forskningsresultat presenterats som visat samband mellan miljögifter som dioxiner, PCB och bekämpningsmedel och åderförkalkning samt typ 2-diabetes.

6. Undervisning, information och fortbildning

Grundutbildningar

AMM har deltagit i grundutbildningen för läkare på universitetet i kursen i arbets- och miljömedicin och vid folkhälsovetenskap, ekotoxikologi och civilingenjörsprogram vid Uppsala universitet. Medarbetare vid AMM deltar i olika program vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Högskolan i Gävle, Karolinska Institutet, Stockholms universitet, Kungl. Tekniska Högskolan samt Yrkesteknisk högskola Enköping.

Kurser/vidareutbildning för yrkesverksamma

Anställda på AMM har under året föreläst vid drygt 100 möten, seminarier, kurser och konferenser. Totalt har ca 4500 personer varit åhörare vid dessa aktiviteter. Exempel på målgruppen är vårdpersonal inom offentlig vård och företagshälsovård, Miljö- och hälsoskyddsinspektörer, representanter för arbetsmarknadens parter, politiker och anställda inom skolan och vården, politiker och anställda inom hästnäringen, energirådgivare och skadeutredare inom fastighetssektorn, personaladministratörer, regeringstjänstemän, nationella politiker, arbetsledare inom Svenska Kyrkan, domare inom förvaltningsrätterna m.fl.

AMM är ansvarig för en kurs på 22,5 poäng för företagsläkare och 7,5 poäng för huvudskyddsombud inom TCO.

En lungfunktionskurs för vårdpersonal har givits under året.

Ett viktigt inslag i kontakten med omvärlden är vårt nyhetsblad "Arbete Miljö Medicin" och vår hemsida, www.ammuppsala.se.

7. Forsknings- och utvecklingsprocessen

Disputationer

Arbets- och miljömedicin är en kunskapsintensiv verksamhet och forskning och utbildning är en vital ingrediens. Greta Smedje har under 2011 blivit docent vid Uppsala Universitet. Två licentiatavhandlingar har lagt fram vid AMM (Leni Skoglund och Anna Falkenberg)

Aktuella projekt av utrednings- utvecklings- och forskningskaraktär som bedrivits under 2011:

- Astma och allergier i skolmiljö (EU-projekt)

- Inomhusmiljö och hälsa i äldreboenden (EU-projekt)
- Mögel-DNA i inomhusmiljön, exponering och hälsoeffekter
- Hälsoeffekter av partiklar i inomhusmiljö
- Hållbart hälsosamma hus och energianvändning
- Hälsa och säkerhet på en operationsavdelning
- Stallmiljö, effekter på hälsa och samhällsplanering
- Pesticider vid odling av ris i Filippinerna, förorening av vattendrag
- Exponering för och effekter av hormonstörande kemikalier, stabila organiska kemikalier och bisfenol A
- Könsskillnader och miljögifter
- Flamskyddsmedel i flygplan, exponeringsbedömningar i luft och blod.
- Allergisjuksköterskors överkänslighetsbesvär och arbetsmiljö
- Termografisk undersökning av vibrationsexponerade med "vita fingrar"
- Uppföljning av cancer i Svealand och Norrland 25 år efter Tjernobylyolyckan
- Uppföljning av värnpliktiga som mönstrade 1969 beträffande sjuklighet, arbete och livsstil
- Psykisk ohälsa i arbetslivet
- Migration, hälsa och arbete
- Ekonomiska incitament för att förbättra arbetsmiljön bland småföretagare på
- Nya Zeeland/post doc projekt
- Arbetslöshet och hälsa hos unga invandrare och infödda
- Att identifiera och främja attraktiva vårdarbetsplatser
- Arbetsvillkor och hälsa för iranska sjuksköterskor
- Bättre arbetssätt i kassan
- Muskuloskeletal hälsa bland skogsmaskinförare
- Hållbar rehabilitering inom kommuner och landsting
- Hälsa och framtid i offentlig sektor/HOFF
- Friska verksamheter – en interventionsstudie i åtta kommuner
- Balanserad kommunikation - ett interventionsprojekt i offentlig sektor

- Flygpersonalens hälsa och miljö
- Astma, allergi och personlighet
- Statussyndrom och hälsa
- Arbetsbelastning, självskattad hälsa och sjukfrånvaro- ett projekt tillsammans med Försäkringskassan
- Arbete och hjärt-/kärlsjuklighet

8. Uppdrag inom landsting, universitet eller externt för medarbetare på AMM

Ordförande i
Arbetsmarknadsdepartementets arbetsmiljöpolitiska kunskapsråd
Ledamot i socialdepartementets rehabiliteringsråd
Styrelseledamot i nationellt center för arbetsmiljöforskning i Danmark
Ledamot i Uppsala Läns landstings kompetenscentrum för förebyggande hälsoarbete för barn
Ledamot i Landstingets miljöråd
Ledamot i Allergikommittén, Uppsala kommun
Expert åt Socialstyrelsen i inomhusmiljöfrågor
Medlem av EU-kommissionens expertgrupp för ”Indoor Air Quality”
Styrelseledamot i Centrum för klinisk forskning i Dalarna
Ledamot i Regionala forskningsrådet för Uppsala-Örebroregionen.
Ledamot av ICOH’s (International commission on occupational health) styrelse

Ordförande och redaktör för en internationell grupp inom ICOH för revision och uppdatering av Etisk yrkeskod för Occupational Health Professionals.
Medlem i SBU’s kommitté för värdering av arbetets betydelse för depression
Styrelseledamot i Svenska Läkaresällskapet
Expert i Pensionsåldersutredningen
Expert i ett regeringsuppdrag för vidareutveckling av metoder och instrument för bedömning av arbetsförmåga

Flera av AMMs medarbetare har varit aktiva som opponenter och i betygsnämnder vid svenska och internationella universitet.

20 doktorander har sin huvud- eller bihandledning i sitt avhandlingsarbete från AMM.

Flera av AMMs medarbetare är aktiva som granskare av forskningsansökningar i nationella och regionala forskningsråd och stiftelser.

Publikationer under året framgår av bilaga 3.

Befattning	Totalt	Kvinnor	Män	Disputerad	Docent	Professor
Professor/överläkare (till 2/3 finansierade av Uppsala Universitet)	2	2				2
Läkare heltid, adjungerad professor	1		1			1
Läkare heltid	3	3		1	2	
Läkare deltid	1	1				
ST-läkare	2	2 (varav en på randutbildning hela 2011)				
Psykolog	2	2		1		
Beteendevetare	1	1			1	
Yrkeshygieniker	4	2	2	1	2	
Toxikolog	2	2 (varav en på deltid)			2	
Ergonom	2	1 (pension i april 2011)	1			
Miljösköterska	1	1		1		
Handläggare	2		2 (deltid)	1		
Statistiker	2		2			
Administratörer	2	2				
Summa	27	18	9	5	7	3

Medelåldern bland de anställda var 52 år. 11 personer var 60 år eller äldre 2011.

Sjukfrånvaron har varit mycket låg och inga fall av långtidssjukfrånvaro har förekommit.

Bokslut för 2010 samt budget för 2011 och bokslut för 2011.

	Bokslut 2010	Budget 2011	Bokslut 2011
Intäkter			
Anslag W och X län	6947	7093	7093
Miljömedicin X län	243	248	248
Miljömedicin W län		248	248
Anslag C län	6982	7128	7128
Miljömed C län		Ingår i ovanst	
Summa	14172	14717	14717
ALF	1547	1561	1561
Summa inkl ALF	15719	16278	16278
Övriga intäkter*	107	1187	0
Summa totalt	15826	17465	16278
Kostnader			
Personalkostnader läkare	5005	5464	5166
Personalkostnader övrig personal	7868	8352	7671
Läkemedel o dyl.	1	4	5
Övriga externa omkostnader	991	1200	1318
AS-intern service	31	140	117
AS-interna OH-kostnader och hyror	501	500	408
ALF-hyror	400	700	411
Summa	14797	16360	14901
Gemensamma kostnader UAS (8%)	1029	1105	1192
Summa	15826	17465	16278

* balanserat överskott, forskning och undervisning

Originalarbeten:

Lind Monica, Olsén Lena, Lind Lars. Circulating levels of metals are related to carotid atherosclerosis in elderly. *Science of the Total Environment* 416 (2012) 80-88.

Lind PM, van Bavel B, Salihovic S, Lind L. Circulating Levels of Persistent Organic Pollutants (POPs) and Carotid Atherosclerosis in the Elderly. *Environ Health Perspect*. 2011 Oct 11;120(1):38-43.

Merritt AS, Emenius G, Elfman L, Smedje G. Measurement of horse allergen (Equ cx) in schools. *ISRN Allergy* 2011. doi: 10.5402/2011/574258

Nyberg ST, Heikkilä K, Fransson EI, Alfredsson L, De Bacquer D, Bjorner JB, Bonenfant S, Borritz M, Burr H, Casini A, Clays E, Dragano N, Erbel R, Geuskens GA, Goldberg M, Hooftman WE, Houtman IL, Jöckel KH, Kittel F, Knutsson A, Koskenvuo M, Leineweber C, Lunau T, Madsen IE, Hanson LL, Marmot MG, Nielsen ML, Nordin M, Oksanen T, Pentti J, Rugulies R, Siegrist J, Suominen S, Vahtera J, Virtanen M, Westerholm P, Westerlund H, Zins M, Ferrie JE, Theorell T, Steptoe A, Hamer M, Singh-Manoux A, Batty GD, Kivimäki M; for the IPD-Work Consortium. Job strain in relation to body mass index: 000 adults from 13 cohort studies. *J Intern Med*. 2011 pooled analysis of 160 Nov 11. doi: 10.1111/j.1365-2796.2011.02482.x. [Epub ahead of print]

Lind PM, Olsén L, Lind L. Circulating levels of metals are related to carotid atherosclerosis in elderly. *Sci Total Environ*. 2011 Dec 15.

Bakolis I, Doekes G, Heinrich J, Zock JP, Heederick JP, Kogevinas M, Guerra S, Norbäck D, Ramasamy A, Nevalainen A, Svanes C, Chen CM, Verlato G, Olivieri M, Castro-Giner F, Jarvis D; on behalf of the Indoor group of the ECRHS and the Work Package 10 group of HITEA. *Eur Respir J*. Sept 1 (epub ahead of print)

Cai GH, Hashim JH, Hashim Z, Bloom E, Larsson L, Lampa E, Norbäck D. Fungal DNA, allergens, mycotoxins and associations with asthmatic symptoms among pupils in schools from Johor Bahru, Malaysia. *Pediatr Allergy Immunol* 2011;22:290-297.

Cai GH, Mälärstig B, Kumlin A, Johansson I, Norbäck D. Fungal DNA and pet allergen levels in Swedish day care centres and associations with building characteristics. *Journal of Environmental Monitoring* 2011;13:2018-2024

Chen CM, Thiering E, Doekes G, Zock JP, Bakolis I, Norbäck D, Sunyer J, Villani S, Verlato G, Täubel M, Jarvis D, heinrich J. Geographic variation and the determinants of domestic endotoxin levels in mattress dust in Europe. *Indoor Air* 2011 Sept 12 (epubl ahead of print)

Högman M, Malinowski A, Norbäck D, Janson C. Added value with extended NO analysis in atopy and asthma. *Clin Physiol Funct Imaging* 2011;31:294-299

Matheson MC, Dharmage SC, Abrahamson MJ, Walters EH, Sunyer J, de Marco R, Leynaert B, Heinrich J, Jarvis D, Norbäck D, Raheerison C, Wjst M, Svanes C. Early-life risk factors and incidence of rhinitis: results from the European Community Respiratory Health Study-an international population-based cohort study. *J Allergy Clin Immunol* 2011;128:816-823.

Moen B, Norbäck D, Wieslander G, Bakke JV, Mageroy N, Granslo JT, Irgens A, Bratveit M, Hollund BE. Can air pollution affect tear film stability? A cross-sectional study in the aftermath of an explosion accident. *BMC Public Health* 2011;11:235 (Epubl)

Norbäck D, Wieslander G, Zhang X, Zhao Z. Respiratory symptoms, perceived air quality and physiological signs in elementary school pupils in relation to displacement and mixing ventilation system-an intervention study. *Indoor Air* 2011;21:427-437

Norbäck D, Zock JP, Plana E, Heinrich J, Svanes C, Sunyer J, Kunzli N, Villani S, Olivieri M, Soon A, Jarvis D. Lung function decline in relation to mould and dampness in the home: the longitudinal European Community Respiratory Health Survey ECRHSII. *Thorax* 2011;66:396-401.

Norbäck D, Cai GH. Fungal DNA in hotel rooms in Europe and Asia-associations with latitude, precipitation, building data, room characteristics and hotel ranking. *Journal of Environmental Monitoring* 2011;14:2895-2903

Olivieri M, Zock J-P, Accordini S, Heinrich J, Jarvis D, Kunzli N, Anto JM, Norbäck D, Svanes C, Verlato G. Risk factors for new-onset cat sensitization among adults: a population-based international cohort study. *J Allergy Clin Immunol* 2011 (Epub ahead of print)

Simoni M, Cai GH, Norback D, Annesi-Maesano I, Lavaud F, Sigsgaard T, Wieslander G, Nystad W, Canciani M, Viegi G; Sestini P. Total viable moulds and fungal DNA in classrooms and associations with respiratory health and pulmonary function of European schoolchildren. *Pediatr Allergy Immunol* 2011;22:843-852.

Takaoka M and Norbäck D. The home environment of Japanese female university students-association with respiratory health. *Indoor Built Environ* 2011;20:369-376.

Wieslander G, Fabjan N, Vogrincic M, Kreft I, Janson C, Spetz-Nyström U, Vombergar B, Tagesson C, Leanderson P, Norbäck D. *Tohoku J Exp Med* 2011;225:123-130.

Xu F, Zou Z, Yan S, Li F, Kan H, Norback D, Wieslander G, Xu J, Zhao Z. Fractional exhaled nitric oxide in relation to asthma, allergic rhinitis, and atopic dermatitis in Chinese children. *J Asthma*; 48:1001-1006

Zhang X, Zhao Z, Nordqvist T, Norback D. The prevalence and incidence of sick building syndrome in Chinese pupils in relation to the school environment: a two-year follow up study. *Indoor Air*;21:462-471.

Zhang X, Zhao Z, Nordqvist T, Larsson L, Sebastian A, Norbäck D. A longitudinal study of sick building syndrome among pupils in relation to microbial components in dust in schools in China. *Sci Total Environ* 2011;409:5253-5259.

Solbu K, Daae HL, Olsen R, Thorud S, Ellingsen DG, Lindgren T, Bakke B, Lundanes E, Molander P. Organophosphates in aircraft cabin and cockpit air-method development and measurements of contaminants. *J Environ Monit*, 2011 May;13(5):1393-403

Runeson Roma, Wahlstedt Kurt, Norbäck D, Pilot Study of Personality Traits Assessed by the

Karolinska Scales of Personality (KSP) in Asthma, Atopy, and Rhinitis. *Perceptual and Motor Skills*, 2011, 113, 3, 1-12

Gunnarsson K, Andersson I-M, Josephson M. Swedish Entrepreneurs Use of Occupational Health Services. *AAOHN Journal* 2011; 59: 437-445.

Rönn M, Lind L, Bavel van B, Salihovic S, Michaëlsson K, Lind P M. Circulating Levels of Persistent Organic Pollutants Associate in Divergent Ways to Fat Mass Measured by DXA in Humans. *Chemosphere* 85 (2011) 335-343.

Smedje G, Lundén M, Gärtner L, Lundgren H, Lindgren T. Hearing status among aircraft maintenance workers in a commercial airline company. *Noise and Health* 2011;13(54):364-370.

Smedje G, Mattsson M, Wålinder R. Comparing mixing and displacement ventilation in classrooms – pupils' perception and health. *Indoor Air* 2011; 21: 454-461.

Elfman L, Tooke E. Nigel, Patring D.M J. Detection of pesticides used in rice cultivation in streams on the island of Leyte in the Philippines. *Agricultural Water Management* 101 (2011) 81-87.

Wålinder R, Riihimäki M, Bohlin S, Hogstedt C, Nordquist T, Raine A, Pringle J, Elfman L. Installation of mechanical ventilation in a horse stable: effects on air quality and human and equine airways. *Environ Health Prev Med* 2011 16:264-272.

Lind Monica P, Bavel van Bart, Salihovic Samira and Lind Lars, Circulating Levels of Persistent Organic Pollutants (POPs) and Carotid Atherosclerosis in the Elderly. *EHP* Accepted 30th Sept 2011

Lind PM, Lind L.

Circulating levels of bisphenol A and phthalates are related to carotid atherosclerosis in the elderly. *Atherosclerosis*. 2011 Sep;218(1):207-13. Epub 2011 May 10.

Nam-Soo Hong, Ki-Su Kim, In-Kyu Lee, P Monica Lind, Lars Lind, David R Jacobs, Jr, Duk-Hee Lee. The association between obesity and mortality in the elderly differs by serum concentrations of persistent organic pollutants: a possible explanation for the obesity paradox. *Int J Obes (Lond)*. 2011 Sep 27. doi: 10.1038/ijo.2011.187.

Lee DH, Lind PM, Jacobs DR Jr, Salihovic S, van Bavel B, Lind L
Polychlorinated Biphenyls and Organochlorine Pesticides in Plasma Predict Development of Type 2 Diabetes in the Elderly: The Prospective Investigation of the Vasculature in Uppsala Seniors (PIVUS) study. *Diabetes Care*, 2011 Aug;34(8):177-84. Epub 2011 Jun 23.

Gunnarsson K, Josephson M, Entrepreneurs' Self-reported Health, Social Life, and Strategies for Maintaining Good Health. *Journal of Occupational Health* 2011;53;205-213.

Kim J-L, Elfman L, Wieslander G, Ferm M, Torén K, Norbäck D. Respiratory health among Korean pupils in relation to home, school and outdoor environment. *J Korean Med Sci* 2011;26:166-173.

Lind T, Lind PM, Jacobson A, Hu L, Sundqvist A, Risteli J, Yebra-Rodriguez A, Rodriguez-Navarro A, Andersson G, and Melhus H. High dietary intake of retinol leads to bone marrow hypoxia and diaphyseal endosteal mineralization in rats. *Bone*. 2011 Mar 1;48(3):496-506

Runeson R, Lindgren T, Wahlstedt K.
Sleep problems and psychosocial work environment among Swedish commercial pilots. *American Journal of Industrial Medicine*. Article first published online: 23 FEB 2011. DOI: 10.1002/ajim.20943

Skoglund L, Josephson M, Wahlstedt K, Lampa E, Norbäck D. Qigong training and effects on stress, neck-shoulder pain and life quality in a computerised office environment. *Complement Ther Clin Pract*. 2011 Feb;17(1):54-57.

Avhandlingar

Medicine licentiatavhandling

Falkenberg Anna, Sickness absence, self-rated health and social support. Result from longitudinal study in Sweden

Medicine licentiatavhandling

Skoglund Leni, [Qigong as a health promoting training in a computeriserad environment](#)

Rapporter

Ellen Ankarcrona, Emma Pettersson, Marlene Boström, Monica Göthe, Sofia Hollstedt, Handledare: Lena Elfman, SLU-handledare: Catharina Svala.

Allergivänliga hästar - finns de?

Rapport från Arbets- och miljömedicin nr [5/2011](#)

Josefine Amnesten, Eva Andersson, Handledare: Lena Elfman, SLU-handledare: Ulrika Rockström. Lågallergena hästar - finns de?

Rapport från Arbets- och miljömedicin nr [4/2011](#)

Sofia Eriksson, Tove Månsson, Helen Pilskog, Victoria Ragnmark, Jennie Söderberg, Handledare: Lena Elfman, SLU-handledare: Niklas Adolfsson

Stallströets påverkan på luftkvaliteten i stall - en jämförelsestudie mellan torvströ och träpellets.

Rapport från Arbets- och miljömedicin, nr [3/2011](#)

Johanna Berg-Johansson, Amelie Gottfridsson, Anna Karlsson, Michaela Lindbäck, Märta Westin, Handledare: Lena Elfman

Hästens inomhusmiljö - hur påverkas den av olika strömaterial

Rapport från Arbets- och miljömedicin nr [2/2011](#)

Karin Engvall, Per Wickman

Metod för kvalitetssäkring av energidata i 472 flerbostadshus i en tvärvetenskaplig studie om hälsomässigt hållbara hus i Stockholm (3HE-studien)

Rapport från Arbets- och miljömedicin nr [1/2011](#)